

ŠTUDIJSKI OBISK MEDNARODNE ORGANIZACIJE DELA V ŽENEVI

A STUDY VISIT TO THE INTERNATIONAL LABOUR ORGANISATION IN GENEVA

In April 2010 the Institut for Labour Law at the Faculty of Law, University of Ljubljana, organised a study visit to the International Labour Organization (ILO) in Geneva. The study visit was attended by 20 participants from the Slovenian judiciary, faculties of law and business. The purpose of the visit was to get informed about the recent normative work of the ILO and especially about the most recent standpoints of the Freedom of Association Committee of the Governing Body of the ILO and of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations. The focus of the study visit was to provide a reference tool to guide labour law judges, professors and legal practitioners who wish to explore opportunities for using international labour law in domestic law. Special thanks go to Andrej Logar and Boštjan Jerman, Members of the Permanent Mission of Republic of Slovenia in Geneva and Biserka Kogej Dmitrovič, the President of the Higher Court of the Labour and Social Court, Slovenia, that have contributed in the organisation of the study visit to the ILO in Geneva.

POROČILO

V okviru izvajanja mednarodnega izobraževanja in usposabljanja, je **Inštitut za delo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani**, po uspešno organiziranih dosedanjih študijskih obiskih Sodišča EU in Evropskega računskega sodišča v Luxembourg v letu 2007 ter institucij Sveta Evrope v Strasbourgu, z obiskom Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) in Evropskega odbora za socialne pravice pri Svetu Evrope v letu 2008, v času od 18. – 20. aprila 2010 organiziral študijski obisk Mednarodne organizacije dela (MOD) v Ženevi.

Namen tokratnega študijskega obiska je bilo usposabljanje o pomenu mednarodnega delovnega prava za razvoj nacionalne pravne ureditve in prakse ter sodne

prakse. MOD, ustanovljena leta 1919 z versajsko mirovno pogodbo ter od leta 1946 dalje delujoča kot prva specializirana agencija Organizacije združenih narodov (OZN), je najpomembnejša institucija na univerzalni ravni za razvoj mednarodnih standardov na področju delovnih in socialnih razmerij. Slovenijo zavezuje 77 ratificiranih konvencij MOD s pripadajočimi priporočili, ki jih moramo upoštevati tako pri pripravi nacionalne zakonodaje kot tudi pri njenem izvajanju v praksi ter v sodni praksi. Glavne dejavnosti MOD so normativna dejavnost, tehnično sodelovanje in delovanje na področju informiranja, publicistične, knjižnične in znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

Program izobraževanja je obsegal splošen prikaz tripartitne organiziranosti MOD ter vloge sindikatov, delodajalskih organizacij in vlad članic, kot tudi seznanitev z vsemi dejavnostmi MOD, s poudarkom na njeni normativni dejavnosti v zvezi s sprejemanjem in nadzorom nad izpolnjevanjem konvencij MOD. Program izobraževanja je obsegal tudi prikaz praktičnih metod iskanja in dostopa do njenega obsežnega informacijskega in knjižničnega fonda, obvladovanje katerih je nujno potrebno pri vsakodnevnem delu strokovnjakov v praksi, sodni praksi kot v akademsko znanstveni sferi. Program je obsegal praktični prikaz dela na sedežu MOD v Ženevi, strokovna srečanja s predstavniki slovenske delegacije MOD v Ženevi in s strokovnjaki MOD ter obisk palače MOD in njene knjižnice.

Strokovni del študijskega obiska se je začel s **sprejemom udeležencev na Stalnem predstavništvu RS v Ženevi**. Udeležence sta sprejela *gospod Andrej Logar, veleposlanik stalne misije RS v Ženevi in gospod Boštjan Jerman, namestnik stalnega predstavnika*, ki sta predstavila delo in aktualne naloge slovenske stalne misije v Ženevi. Študijski obisk se je nadaljeval s **strokovnim sestankom z visokimi predstavniki MOD**. Pomen in aktualna pravna vprašanja na področju normativne dejavnosti MOD je predstavil gospod *Guido Raimondi, svetovalec za pravna vprašanja MOD*, pomen in možne načine uporabe mednarodnega delovnega prava pri odločanju nacionalnih sodišč pa gospa *Tzehainesh Teklè, svetovalka na ITC ILO*, s sodelavci, med njimi tudi svetovalci Odbora izvedencev MOD.

Osrednja tema strokovnega sestanka so bila **pravna vprašanja možne uporabe konvencijskih standardov MOD v nacionalni sodni praksi**. Analizirana so bila vprašanja kot so:

- kdaj in kako lahko nacionalna sodišča uporabljajo mednarodno delovno pravo

- viri mednarodnega delovnega prava, ki so na voljo sodnikom in pravnim strokovnjakom v praksi
- ter delovanje nadzornega mehanizma MOD glede izvrševanja konvencijskih standardov v nacionalnih zakonodajah in praksah.

Posebej je bilo obravnavano tudi delovanje MOD v času globalizacije in delokalizacije proizvodnje v države v razvoju. Današnja situacija je podobna obdobju po prvi svetovni vojni (ko je bila MOD ustanovljena), saj smo v obdobju velike mednarodne konkurence med državami, temelječe na različnih nivojih delovno-pravne zaščite.

Po strokovnem sestanku je sledil obisk **knjižnice MOD** s predstavitvijo metod za čim učinkovitejšo uporabo obsežne informacijske baze MOD, ki jih je predstavila gospa *Luda Petcherina, vodja knjižnice*. Uporabnikom je na voljo obsežna baza, ki je dosegljiva tudi preko spleta (<http://labordoc.ilo.org>; <http://www.ilo.org/inform>; <http://www.ilo.org/dyn/depolib/>). Knjižnična zbirka obsega več kot 2 milijona knjig, poročil in revij v številnih jezikih ter obsežen arhiv dokumentov od leta 1919 dalje do danes. Študijski obisk se je zaključil s **strokovnim obiskom palače OZN** in strokovnim ogledom, ki sta ga požrtvovalno vodila gospod Andrej Logar in gospod Boštjan Jerman s Stalnega predstavništva RS v Ženevi.

Mednarodnega izobraževanja se je udeležilo 20 udeležencev, med njimi predsedniki in sodniki Delovnih sodišč v Mariboru, Kopru, Celju, Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani ter Višjega delovnega in socialnega sodišča, sodnica Ustavnega sodišča RS ter visokošolski učitelji in raziskovalci Univerze v Ljubljani in v Mariboru, kot tudi strokovnjaki iz prakse in iz vrst delodajalskih in delavskih predstavniških organizacij.

Za uspešno izvedbo študijskega obiska MOD v Ženevi gre *posebna zahvala* predstavnikom Stalnega predstavništva RS v Ženevi, še zlasti gospodu Andreju Logarju, veleposlaniku Stalnega predstavništva in njegovemu namestniku, gospodu Boštjanu Jermanu, ki sta se prijazno odzvala prošnji Inštituta za delo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani za diplomatsko pomoč pri posredovanju na sedežu MOD glede organizacije strokovnega sestanka z najvidnejšimi pravnimi strokovnjaki MOD. Posebna zahvala gre tudi gospe Biserki Kogej Dmitrovič, predsednici VDSS, za pomoč pri navezavi diplomatskih kontaktov, ki so bistveno pripomogli k uspešni izvedbi študijskega obiska.

Splošna ocena udeležencev študijskega obiska je bila, da so tovrstna mednarodna usposabljanja o pomenu mednarodnega delovnega in socialnega prava in

mednarodnih institucij, potrebna, poučna in prijetna strokovna izkušnja, ki bi jo kazalo tudi v prihodnje razvijati še naprej.

Mitja Novak*

Udeleženci študijskega obiska MOD pred palačo OZN v Ženevi.

* Mitja Novak, doktor pravnih znanosti, profesor na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in direktor Inštituta za delo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani
mitja.novak@uni-mb.si

Mitja Novak, PhD, Professor at the Faculty of Law, University of Maribor and Director at the Institute for Labour Law at the Faculty of Law, University of Ljubljana, Slovenia